

Budget 2020-21

ናይ ሓጺር ግዜ ባጀት

ከቢድ ናይ ሥራሕ ፀቕጢ ንዘለዎም አውስትራሊያውያን ውሑድ ግብሪ/ታክስ

እቲ ኢኮኖሚ ንክምለስ ብናይ ብሕታዊ መጠን እቶት ንዘሎ ግብሪ ምጭንናቕ ራህዋ ዝሕግዝ ኣብዚ ባጀት ዓመት መንግሥቲ ተወሳኺ \$17.8 ቢሊዮን ዶላር ከምዘዳለወ፤ እዚውን ኣብ ቐጻላይ 12 አዋርሒ ተወሳኺ \$12.5 ሚሊዮን ዶላር ዘኸተተ እዩ። ብሕጋዊ ዝወጸ ናይ ብሕታዊ መጠን ግብሪ እቕድ መሰረት \$8.1 ሚሊዮን ዶላር ንግብሪ ጸገም ራህዋ ዝሕግዝ እሞ ንናይ 2020-21 ዓ.ም ንመጠን እቶት ግብሪ ዓመት ዝተዳለወ እዩ።

ብናይ መንግሥቲ ለውጢታት መሰረት፤ ብደረጃ 2 እቕድ ውሽጢ ከምዘሎ ካብ ግብሪ ታክስ ምቕናስ ውልቕሰባት ይጥቐሙ፤ ከምኡውን ካብ ውሑድን ማእኸላይ መጠን እቶት ንዘለዎም ኣብ 2020-21 ዓ.ም ንኣዲ ግዜ ጥራይ ናይ ግብሪ ብምተወሳኺ ረብሓ ይረኽቡ።

ንመንበሪ ገዛ ህንጻት ምሕጋዝ

ከም ናትና ኢኮኖሚ ንምምላስ እቕድ መሰረት፤ ሥራሕ መፍያር፤ ንዘለና ኢኮኖሚ እንዳጋና ምዕባልን ንቕድሚት ንናይ አውስትራሊያ ድሕንነት ንክሕለው፤ ቦቲ ተናዊሁ ዘሎ ዝተቐመጠ ቐዳማይ ገዛ ልቓሕ አሰራርሓ መሰረት፤ ንመጀመርታ ግዜ ገዛ ንዝገዝኡ ብተወሳኺ 10,000 ንዝኾኑ ሰባት ቐልጢፎም ሓዱሽ ገዛ ንምግዛእ ከምዝኸለሉ ይሕግዞም።

ሓዱሽ ገዛ ወይኻ ሓዱሽ ንዝህነጹ ገዛ ንምግዛእ ሓገዝ ነዞም ሰባት ተወሳኺ 10,000 ስፍራታት ዝዳለዉ ኣብ 2020-21 ዓ.ም እዩ። እዚ ነዞም ሓዱሽ ገዛ ንዝገዝኡ ወይኻ ሓዱሽ ናይ መንበሪ ህንጻ ምግዛዕ ዘኸለሎም ካብ ሚኒት 5 ኢድ ዝኸውን ብምዕቕር፤ ብመንግሥቲ ተቐባልነት ዝረኸበ ክሳዕ ካብ ሚኒት 15 ኢድ ልቓሕ ምርካብ ይኻኣል።

ንመሰረተ ልምዳት ክፍሊታት ናይ ገንዘብ ወጻእ

ናይ ለበደ ኮቪድ/COVID-19 ካብዝጅምረሉ ግዜ ጀሚሩ መንግሥቲ ንቐጻላይ ኣርባዕተ ዓመታት ሓዲሽን ቐልጡፍ ዝኾነ ናይ መሰረተ ልምዳት ፕሮጀክቲታት ንምክያድ ተወሳኺ \$14 ቢሊዮን ዶላር ንከውጽእ ቻል ኣቲዩ እዩ። እዞም ህንጻታት ኣብዝካየዱሉ እዋን ንዝበለጸ 40,000 ሥራሕቲ ንክፍጠር እዞም ፕሮጀክቲታት ይሕግዙ እዮም።

እዚ ናይ ገንዘብ ወጻእ ናይ መንግሥቲ 10-ዓመት ትራንስፖርቲ መሰረተ ልምዳት ተባሂሉ ዝወጸ ገንዘብ ከምዝኾነ፤ እዚውን ናብ \$110 ቢሊዮን ዶላር ዝኾነውን ከምዝወሰኸን ኣብ ሙሉእ እታ ሃገር ንዘለው 100,000 ሥራሕቲን ናይ ሥራሕ ቦታታት ብምፍጣር እንዳሃገዝ ይርከብ።

ንናይ ንግዲ ሥራሕን ኢንቨስትመንቲ ምሕጋዝ

ብሓዲሽ ኢንቨስትመንቲ ገንዘብ ምዕቓብን ንናይ ንግዲዲ ሥራሕ ዝውውር ጥረ ገንዘብ ንምውሳኽ መንግሥቲ ግዚያዊ ናይ ግብሪ ታክስ መበረታትዕ ዩዳልው ከምዘሎ፤ እዚውን 11.5 ሚሊዮን ዝኾኑ ሰራሕተኛታት ከምዝቐጸሩ እዋን ናብ 3.5 ሚሊዮን ዝኾኑ ንግዲዲ ሥራሕቲ (ካብ ሚእቲ 99 ኢድ ንላዕሊ ዝኾኑ ሥራሕቲ) ይኸውን። እቲ ምትብባዕ ተግባራዊ ዝኾኖ ን\$200 ቢሊዮን ዶላር ዘውጽእ ኢንቨስትመንት ዝፈሰሰ፤ እዚውን ካብ ሚእቲ 80 ኢድ ኢንቨስትመንት ንናይ ማእድን ሥራሕቲ ዘይኾነ ንናይ ዋጋ ንብረት እንዳቐነሰ ንዝኸይድ ኢንቨስትመንት ይኸውን። ካብ ምሽት ሰዓት 7:30pm (AEDT) ዕለት 6 ጥቅምቲ/October 2020 ዓ.ም ከሳዕ ዕለት 30 ሰነ/June 2022 ዓ.ም፤ ከሳዕ \$5 ቢሊዮን ዶላር ዝኾነውን ተመላሲ እቶት መጠን ንዘለዎም ናይ ንግዲ ሥራሕቲ ቦቲ ዘእተውዎ ዝኾነ ዋጋ ንብረት ቅነሳ ንምግባር ዝወጸ ወጪታት ኩሉ ካብቲ ግብሪ ክቐነስ ይኻኣል።

ከምኡውን ኩባንያታት ቐድሞ ክብል ካብቲ ዝረኹብዎ ተመላሲ መጠን እቶት ከሳዕ \$5 ቢሊዮን ዶላር ግብሪ ንዝተኸፈለሉ ትርፌ እንተሲኢኖም፤ እንዳጋና ናይ ገንዘብ ሓገዝ ንምፍጣር መንግሥቲ ይፈቐድሎም እዩ። 8.8 ሚሊዮን ሰራሕተኛታት ንዘለዎም ናብ 1 ሚሊዮን ንዝኾኑ ኩባንያታት ነቲ ዝሰኣንዎ መጠን ንክምለስ ይግበር እዩ። ከሳዕ 2021-22 ዓ.ም ንዝፍጠር ጸገም እንዳጋና ካብቲ ትርፌ ኣንጻራዊ ንዝኾነ ከምለስ ዝኸእሎ ኣብ 2018-19 ዓ.ም ወይኻዓ ብድሕራኡ ንዝነበረ ኪሳራ እዩ። ንዝፍቐደሎም ኩባንያታት ንናይ ግብሪ ታክስ ተመላሲ ንምርካብ ክመርጹ ዝኸእሉ ንናይ 2020-21 ከምኡውን 2021-22 ዓ.ም ናይ ግብሪ ተመላሲ ማመልከቻ ከእትዉ እንከሎ እዩ።

ዲጂታል/ኣሃዛዊ ኣውስትራሊያ

ናይ ለበደ ኮቪድ/COVID-19 ቫይረስ ኣብ ኣውስትራሊያ ንግዲ ሥራሕቲን ተጠቐምቲ ንናይ ዲጂታል ተክኖሎጂታት ንክላመዱ ጌሩ እዩ፤ እዚውን ብዙሓት ንዘለዎም ሥራሕቲ ኣብ እዋን ጸገም ነቲ ንግዲ ንኸየድን ክቐጽል ከምዝኻኣሎም እዩ።

ኣብ ሙሉእ ኢኮኖሚ ካብዚ ንላዕሊ ኣደሸቲ ተክኖሎጂታት ምልማድ ክነብር ንምሕጋዝ ናይ መንግሥት ዲጂታል ንግዲ ሥራሕ እቅድ፤ ነዙይ ኮነታ – ብክልቲኦም ብንግዲ ሥራሕቲን ተጠቐምቲ የበረታትዕ እዩ።

ኣብ NBN Co ውሽጢ ብዘሎ ተወሳኺ \$4.5 ቢሊዮን ዶላር ኢንቨስትመንት ኣቢሉ ንሚሊዮንስ ዝኾኑ ስድራቤትን ንግዲ ሥራሕቲ ብጣዕሚ ቐልጡፍ ብዝኾነ ምትዕሰሳር ከምዘምጽ እዩ። ከምኡውን ናይ \$29.2 ሚሊዮን ዶላር ገንዘብ ሓገዝ ንናይ 5G ኣሰራርሓ ንክልወጥ የቐላጥፎ እዩ።

ብቐሊሉ ንግዲ ሥራሕ ንምክያድ መምሕያሽ

ቐይሕ ናይ ተፕ ክሪን ንምብጣስ ንናይ ኣውስትራሊያ መንግሥቲ ኢኮኖሚ መምሕያሽ እቅድ ምውጻእ እቲ ቐንዲ ጉዳይ እዩ። እዋ ነዚ እዩ ንናይ ንግዲ ሥራሕቲ ኢንቨስት፤ ሥራሕቲ ንምፍጣር፤ እዋን ጸገምም ዕድላት ክዕጸዉ እንከሎ ቐልጡፍካ ምላሽ ንምሃብ መንግሥቲ ፍኹስ ብዝበለ መገዲ ንኮነታት ዘዳልዎ።

በዚ ባጀት ውሽጢ፤ መንግሥቲ ዝገብር፡

- ግፍሕ ንዝበሉ ሕጊ ዝፈቐደሎም ኣሰራርሓ ክይዲታትን ምድርጃውን ዲጂታል ኣሰራርሓ
- ጠቓሚ ንዘይኾነ ወጪታት ዘምጽእን ብሕቡዕ ናይ ንግዲ ምንቕስቓሳት ንዘለዉ ደንቢታት ምቕናስ
- ኣናዕሽቶ ንግዲ ሥራሕቲ እንዳጋና ክፍጠሩ ደገፍ ምሃብ ይኸውን።

ሥራሕ ዝፈጥር/JobMaker መቐጻሪ ወጪ ክፍሊት

ናይ መንግሥቲ ሓዲሽ ሥራ ክፈጥር/JobMaker መቐጻሪ ወጪ ዝሕግዞ ብናይ ንግዲ ሥራሕ ምምላስ ንተወሳኺ ተቐጻርቲ ዘበረታትዕ እዋን ንናይ ሰራሕተኛን ሥራሕን ዕቤት ክፈጥን ንክሕግዞ ከምዝኾነ፤ እዚውን ዕድሚኦም ካብ 16 ከሳዕ 35 ዓመት ንዘለዉ መንእሰያት ይኸውን። ንናይ ኣውስትራሊያ ኢኮኖሚ ምምላስ ንክቐላጠፍ እዋን ኣብ ኣውስትራሊያ ሥራሕ ምፍጣር/JobMaker እቅድ ከምዝወጸ ንናይ ሥራሕ ምፍጣር/JobMaker መቐጻሪ ወጪ ቐንዲ ክፍሊ ይኸውን።

ብናይ ሥራሕ ምፍጣር/JobMaker መቋጻፊ ወጪ ክፍሊት ዘሎ ትዝግብት ንመንእሰያት 450,000 ዝኾኑ ሥራሕቲ እሞ ካብ 2020-21 ክሳብ 2022-23 ዓ.ም ዘሎ ግዜ ናይ \$4 ሚሊዮን ዶላር ውጪ ከምዝግበር እዩ።

ንትምህርቲ፣ ክዕለት ሞያን ኣፕሪንትሺፕስ/ሞያዊ ሥልጠና ገንዘብ ምውፋር

መንግሥቲ ንክዕለት ሞያ መምህሮታን ከምቲ ዝወጸ ሥራሕ ምፍጣር/JobMaker እቅድ ሓደ ኣካል ብምዃኑ ላዕላዊ ቐዳምነት ይህቦ። ሰባት ናብ ሥራሕ ክዋፈሩን ኣውስትራሊያውያን ንቕድሚት ሥራሕ ዝኾነን ትክክለኛ ዝኾነ ክዕለት ሞያ ክነብሮም ንምሕጋዝ ምርግጋፅ ናይ መንግሥቲ ድሌት ይኸውን።

- ንሥራሕ መሰልጠኒ/JobTrainer - እንዳኣብዮ ዘሎ ናይ ኣውስትራሊያ ሰራሕተኛታት ቕፅፅ
- ናብ ቐደምት ክትምለስ ሓዲሽ ናይ ሞያ ሥልጠናታት
- ንሥራሕ ዝዕልፎ ሓገዝ
- ብዝበለጸ ንሥራሕ ድልወ ንዝኾኑ ተመረቓቲ
- ሞያ ንዘይብሎምን እንዳጋና ከማሃሩ ንዝደልዩ ኣውስትራሊያውያን ሓጻርቲ ኮርሲታት

ንደቂ ኣንስትዮ ኢኮኖሚያዊ ድሕንነት ክበጽሕ ምግባር

ንናይ ደቂ ኣንስትዮ ኣብ ሥራሕ ግብረ ህይሊ ውሽጢ ንዘሎ ተሳትፎ ንምውሳኽ፣ እቶት ናይ ምርካብ ኣቕሚ ክነብረን መምሕያሽን ብዘይምንም ተጽእኖ ብባዕልኻ ንኢኮኖሚን ምጥንኻር ዘርእይ ናይ 2020 ደቂ ኣንስትዮ ድሕንነት ኢኮኖሚ ጽሑፋዊ መግለጺ መንግሥቲ እንዳልኣኽ ይርኽብ። ንወለዲን ኣብ ግብረ ሥራሕ ንዘለዎ ደቂ ኣንስትዮ ዝሕግዝ ናይ ሥራሕን ሰራሕተኛ ዕድል ምፍጣር መኻየዲ ዝኾነውን \$240.4 ሚሊዮን ዶላር ተመዲቡ እዩ።

በዚ ውሽጢ ዚኸተት፣ ንደቂ ኣንስትዮ ኣመራርሓ ክማሓየሽ ንምሕጋዝ ናይ ሥራሕን ሰራሕተኛ ፕሮግራማትን ብሳይንስ፣ ተክኖሎጂ፣ ኢንጅነሪንግ ከምኡውን ቕፅፅ ሒሳብ (STEM)፣ ብንግዲ ሥራሕን ብኣወዳት ቕፅፅ ዝበዝሓሉ ኢንዱስትሪታት ዘኸተተ እዩ።

ንምፍርያት ምፍብራክ ሓገዝን ናይ መርመራ መፅናዕቲን ልምዓት

ናይ ለበደ ኮቪድ/ COVID-19 ቫይረስ ነጻብራቕ ከምቲ ዘርእዮ ብጣዕሚ ጠቓሚ ንዝኾኑ ውህብቶ መርበብን ተለዋዋጣይ ብዝኾነ፣ ናይ ምፍራይ ኣቕሚ ንምልማድን ንሓዲሽ ፈጠራ ምዕባላ እዩ።

ናይ መንግሥቲ \$1.5 ቢሎዮን ዶላር ዘመናዊ መፍረይ ኣሰራርሓ ሜላ ንኣውስትራሊያ ኢኮኖሚ ንክምለስ ንምሕጋዝ ተባሂሉ ንነዊሕ ግዜ ዝወጸ እቅድ እዩ።

መንግሥቲ ተወሳኺ \$2 ሚሊዮን ዶላር ንመርመራ መጽናዕቲን ንናይ ግብረ ታክስ መተባበፅ ተባሂሉ ዘውጽኦ ገንዘብ እዩ።

ናይ ኤሌትሪክ ህይሊ ድሕንነትን ዕዳጋ መምሕያሽ

ሃገራዊ ብዝኾነ ናይ ስድራቤት ኤሌትሪክ ፍጆታ ክፍሊታት ካብ ታሕሳስ/ December 2018 ዓ.ም ጀሚሩ ካብ ሚእቲ 4.7 ኢድ ትሕት ከምዝበለ፣ እዚውን ኣብ ጅምላ መሸጢ ኤሌትሪክ ፍጆታ ክፍሊታት ብዝሓለፈ 12 ኣዋርሒ ከምዝቐነሰ እዩ። ዝውሓደ ኣክፋፍላ ንክቐጽል መንግሥቲ ምስ ናይ ግሊ መዳለውቲ ብሓባር ብምሥራሕ ንዝፍጠር ጸገም ቐልጢፍካ ንምጽዋር ኣቕሚ ምፍጣር ከምዝውስኸን ብሃገራዊ ትክክለኛን ዝተቐናጀወ ኣሰራርሓ ሜላ ክነብር ንምግባር እዩ።

ናይ ኣውስትራሊያ ኤሌትሪክ፣ ነዳዲን ጋዝ ውህብቶታት ዋጋ ውሑድ ንክኸውን፣ ሓደሽቲ ሥራሕቲ ንምፍጣርን ንክባቢ እንዳስትሪታት ደገፍ ብናይ መንግሥቲ ድሕንነቱ ዝተሓለወ ይኸውን።

ካብ ጸገም ቐልጢፍኻ ክትምለስ ንክልላት ሓገዝ

ብውሕጅ፣ ሓዊ፣ ድርቕን ሓዲሽ ናይ ኮቪድ/COVID-19 ቫይረስ ጸገም ምስ ዝበጸሐም ናይ ኣውስትራሊያ ክለላት ብሓባር መንግሥቲ ብቐጻልነት ሓቢሩ ጠጠው ይብል። ስለዙይ ንክልላዊ ሓገዝ ውህብቶ ዝኸውን ካብ \$550 ሚሊዮን ዶላር ምስ ኮቪድ/ COVID-19 ጸገም መውጽኢ ዝተዛመደ ሓገዝ ንክልላት ይዳለው እዩ። እዚ ብናይ ኮቪድ/ COVID-19 ቫይረስ መእገሲ ሓገዝ ገንዘብ ብዝተዳለዎ ናይ \$1 ቢሊዮን ዶላር ኣቢሉ ደገፍ ተጌሩ እዩ።

አውስትራሊያ ቆልጢፋ ካብ ጸገም ክትወጽእን ብዝበለጸ ንድሕንነታ ምሕላው

ንናትና ድሕንነት ማይ ንምሕላው፤ ናይቲ ክልላዊ ጸገም ቆልጢፋ ንክጠፍእ፤ ንሥራሕቲ ንምድላውን ወሳኛይ ንዝኾነ ሕርሻ ትኻላት ዕቤት ቐጻላይ ክኸውን መንግሥቲ ን21st ምእተ ዓመት/Century ዝኸውን ናይ ማይ መሰረተ ልምዳት እንዳሃነጸ እዩ። ብናይ ሃገራዊ ናይ ማይ መሰረተ ልምዳት ገንዘብ ሓገዝ ኣቢሉ ንሓደሽቲ ፕሮጀክቲታት ዝወጸ \$2 ሚሊዮን ዶላር ዝሕግዝ ንቐጻላይ ትውሊዲ ብዝተተሓዘ/ Grid ናይ ማይ መሰረተ ልምዳት ይኸውን።

ከምኡውን ብናይ ሙራይ ዳርሊንግ ማሕበረሰብ ምድላው ገንዘብ ውህብቶ 270 ሚሊዮን ዶላር ወጪ ከምዝገብር፤ እዚውን ብናይ ክልላዊ ልምዳት ኣብ ዝኻየደሉ ግዜ ብናይ ጋብላ ዓሚቕ ስፍራ ንዘሎ ሓለዋ ጥዕና ክመሓየሽ እዩ።

ኣብ ኖርዘርን አውስትራሊያ ጠቓሚ ንዝኾኑ ኣገልግሎታት ሓገዝ ንምርካብ ምስቲ መሰረተ ልምዳት ብቐጻልነት ተጠቓማይ ንምዃን ምርግጻዕ፤ መንግሥቲ ኣብ ኖርዘርን አውስትራሊያ ንዘሎ ናይ መሰረተ ልምዳት ውህብቶ (NAIF) ንተወሳኺ ሓሙሽተ ዓመታት ክሳብ ሰነ/June 2026 ዓ.ም ንክናዋሕ እሞ ንዘሎ ናይ ልቓሕ ቅድመ ኮነታ ክገፍሕ ንርዎ።

ንከባቢና ምሕላው

ንናትና ውቂያኖሳት ንምክልኻል መንግሥቲ \$47.4 ሚሊዮን ዶላር ወጪ ከምዝመደበን ብናይ ኮመንዌልዝ መሬት ብዝፍጠር ናይ ኬሚካል ብክለት ንምቕናስን ነዘም ስፍራታት ሓለዋ ጥዕና ዝኸውን \$29.1 ሚሊዮን ዶላር መዲቡ እዩ።

ኣብ ኣርባዕተ ዓመታት ውሽጢ መንግሥቲ ካብ ልዕሊ \$249.6 ሚሊዮን ዶላር ዝኸውን ንዘመናዊ እንዳጋና ኣቕሑት ሓዲስካ ምጥቓም መሰረተ ልምዳት ኣብ አውስትራሊያ ውሽጢ ተወሳኺ፤ ጐሓፍን መሊስኻ እንዳጋና ንዝጠቐም ክይነብር ቁፅሪ ንምቕናስ እዩ።

ንኮቪድ/COVID-19 ቫይረስ መከላኸሊ፤ ፈሊኻ ንምፍላጥን ሕክምና

በዚ ባጀት ውሽጢ መንግሥቲ \$4.9 ቦሎዮን ዶላር ንዝተፈላለዩ ናይ ሓለዋ ጥዕና ስጉምቲ ዝኸውን ከምዝመደበ፤ እዚውን አውስትራሊያውያን ንናይ ሕክምና ሃልዮት ከምዝረኽቡን ኣብ እሞን ለበደ ቫይረስ ንዝደልይዎም ሓገዛት ከምዝረኽቡ ንምርግጻዕ እዩ። ተለዋዋጺይን ሚዛናዊ ንዝኾነ መልሲ ንናይቲ ሓለዋ ጥዕና

ኣሰራርሓ ምላሽ ንምሃብ ከምዝክእል፤ እሞ ንኹሉ አውስትራሊያዊ ይከላኸል።

ኣብ ለበደ ቫይረስ እሞን ንአውስትራሊያውያን ምሕጋዝ

ኣብ ለበደ ኮቪድ/COVID-19 ቫይረስ ግዜ ንአውስትራሊያውያን ንምሕጋዝ መንግሥቲ ቐድመ ክብል ንዘይተፈተነ ናይ ገንዘባዊ ሓገዝ የዳልዉ ከምዘሎ፤ በዚ ዚኻተት፡

- ንሥራሕ ቀጻላይ/JobKeeper ክፍሊት
- ንውልቕሰባት ተወሳኺ ናይ እዮት መጠን
- ንፕሮተኛታትን ካልኣት ንክረኽቡ ዝፍቐደሎም ክልተ ተወሳኺ ናይ ኢኮኖሚ ደገፍ ክፍሊታት
- ንሱፐር ኣንዌሽን ግዚያዊ ምጥቓም

ንቕድሚት ንዓኻ፤ ናትኻ ሱፐር

አውስትራሊያውያን ንዘለዎም ፕሮታ ገንዘብ ምዕቕብ ንከማሓይሹ ብናይ ሱፐር ዓቢ ሥራሕ ንክኻይዱ መንግሥት ቃል ኣቲዩ።

መንግሥቲ ንቕድሚት ንዓኻ፤ ናትኻ ሱፐር መምሕያሽ ለውጢታት ብቐጻላይ ናይ መንግሥቲ ለውጢ መምሕያሽ ኣጀንዳ ከምዝኸውንን እሞ ኣብ ቐጻላይ ኣርባዕተ ዓመታት አውስትራሊያውያን \$17.9 ሚሊዮን ዶላር ዝኸውን ከምዝዕቐሩ እዮም።

ንአውስትራሊያውያን ድሕንነት ምሕላው

ናይ አውስትራሊያ ሳይበር/ cyber ድሕንነት ኣቐሚታት ተሪር ከምዝኾነ፤ ይኹን እምበር ኣብ ኦንላይን መስመር የንርእዮ ፍርሓት እንዳወሰኸ እዩ። ብናይ ኮቪድ/COVID-19 ቫይረስ ብዝተፈጠሮ ጸገም ክንደየና ምንባርን ብኦንላይን መስመር ኣቢልና ክንሠርሕ ከምዝኻእልና እዩ። መንግሥቲ ተወሳኺ \$201.5 ሚሊዮን ዶላር ኣብ 2020 ዓ.ም ንሳይበር/Cyber ድሕንነት ኣሰራርሓ ዝኸውን ተዳልዩ እዩ።

ንናትና ድሕንነት ዝህልዉ ሓገዝ ብምድላው፤ እዚውን ኣብ ከባቢ ዝተሓለሸ ዘሎ ምውሳኽ እሞ ንናይ አውስትራሊያውያን ድሕንነት ንምህላው ናይ \$300.2 ሚሊዮን ዶላር ንናይ AFP ያዘለዎም ኣቐሚ ንምጥንኻር መንግሥቲ ንምሃብ ቃል ኣቲዩ።

ንክልልና ምሕጋዝ

ንፓሲፊክ ከምኡውን ንሳውዲ-ኢስት ኣሺያ ብቐጻልነት፤ ብልጽግና ብዘለዎን ዕሙቕ ብዝበለን ቃልኻ ብምሕላው

አውስትራሊያ ድሌት ከምዘለዋ እሞ እዚ ዘንጻባርቕ ብናይ ፓሲፊክ ደረጃ ልዕል ሓፍ ምባልን ካልእ መበረታዕቲት ከምዘሎ ዩ። መንግሥቲ ብናይ ክልልላትና ውሽጢ ምምሕያሽ ለውጢ ከምዘነብር የረጋግፅ፡

- ኣብ ፓሲፊክን ሳውዝ-ኢስት ኤሺያ ሃገራት ንኮቪድ/COVID-19 ክታቦት ምድላውን ንናይ ሓለዋ ጥዕና ፕሮግራም ዝኸውን ገንዘብ ምሃብ።

- ንናይ አውስትራሊያ መሰረተ ልምዓት ናይ ገንዘብ ኣስተዋጽኦ ውህብቶ ንፓሲፊክ
- ንኮቪድ/COVID-19 ምቕጽጻር- ደገፍ ንፓሲፊክን ንቲሞር-ለስተ/Timor-Leste
- ድሕንነቱ ዝተሃለወ ናይ መሰረተ ልምዓት ፕሮጀክቲታት ኣብ ሳውዝ-ወስት ፓሲፊክ ውሽጢ ይኸውን።